

Noor-Eesti

1932. a. uudisteosed.

Algupärane ilukirjandus:

A. Jakobson:

Töö algus.

Teine romaan tsüklist „Andruksonide suguvõsa”. Hind 5 kr. 40 s.; köites 6 kr. 15 s.; iluköites 6 kr. 90 s.

„Töö alguses” kirjeldab Jakobson Miika poja Toomas Andruksoni elu murrangulist aastat, kevadest kuni järgmise sügiseni.

Asudes rentnikuna raendikku-dest ja laanest ümbritsetud maha-jäetud kohakesele, rakendab Toomas kõik jõu oma koha rajamisele. Romaan algab koha rentimisega, kirjeldab kõiki töid ja askeldusi ning lõpeb esimese lõikusega.

M. Metsanurga:

Taniel heitleb.

Jutustis. Hind 3 kr.; köites 3 kr. 75 s.

See jutustis käsitab päevako-
hast ainet — ühe „koondatud” riigiteenija võitlust enese ja oma pe-
rekonna olemasolu eest.

O. Luts:

Vaadeldes rändavaid pilvi.

Mälestusi IV. Hind 3 kr. 50 s.; köi-
tes 4 kr. 25 s.; iluköites 5 kr.

„Vaadeldes rändavaid pilvi” mõ-
jub sama värskelt ja hoogsalt oma
jutustuslaadilt, nagu olid seda selle

mälestuste-sarja esimesedki anded,
mis märkisid Lutsu loomingus uue
tõusu.” (B. Linde.)

Richard Roht:

Vabadus ja vangla.

Novellid. Hind 2 kr. 85 s.; köites
3 kr. 60 s.

Rohti novellikogu peaks lugejas-
konda eriti huvitama, sest selles
leiduvad novellid on enamikus kaas-
vangidest ja nende roimast — in-
imestest, kes oma iseloomu või vä-
liste olude tõttu on saanud kurja-
tegi jaoks.

A. H. Tammsaare:

Tõde ja õigus IV.

Romaan. Hind 6 kr.; köites 7 kr.;
iluköites 8 kr.

„Selle jao selgrooks on kindlalt
ja valitsevalt Indrek Paasi perekon-
na-elu kokkuvarisemine ja kuna
selle tagaseinas leiame üldise ma-
jandusliku laostumise, milles Ind-
reku äia, vana Vesiroosi pankrott
moodustab vaid murdosa, siis võiks
seda jagu nimetada üldiseks meie
elu pankroti raamatuks.”

(B. Linde.)

„Paremaid romaane meil üldse.
Ka esimene raamat, Vargamäe
eepos, on siin ületatud.”

(H. Paukson.)

PT

TRU Raamatukogu

ARHIIVKOGU

ARK

Näidendid:

Aino Kallas:

Patseba Saaremaal.

Draama 1 vaatuses. Hind 75 senti.

See Aino Kallase Saaremaa-jutude aine valdkonda kuuluv draama on sisult põnev ja hoiab vaataja järjest pinge all.

J. Kärner:

Merihärg & Ko teeb Venemaaga äri.

Komöödia 3 vaatuses. Hind 2 kr. 40 s. Komplekt (7 eks.) ühes ühekordse ettekande õigusega 13 kr. 50 s.; 7 mees- ja 5 naistegelast.

„Draamastudio“ ringreisul oli sel komöödial erakordne edu ja teda kanti igalpool ette täie saali ees.

H. Raudsepp:

Vedelvorst.

Komöödia 4 vaatuses. Hind 2 kr. 50 s. Komplekt (6 eks.) ühes ühekordse ettekande õigusega 13 kr. 75 s.; 4 mees- ja 3 naistegelast.

„Vedelvorsti“ teeb maitsetavaks ja huvitavaks lõpmatuseni laisa talumehe karakterkujutus, mis antud

kergeis joonis maskeeritud külaelu taustal“ (Üliõpilasleht).

A. Taar:

Kõrgemäe noored.

Näidend 3 vaatuses. Hind 1 kr. 80 s. Komplekt (6 eks.) ühes ühekordse ettekande õigusega 13 kr. 25 s.; 12 mees- ja 6 naistegelast.

„Kõrgemäe noored“ on sama autori näidendi „Emake maamuld“ järg. Ta käsitab maarahva elu positiivselt seisukohalt ja on rajatud armastuse õilistavale mõjule.

Näidend on lavastuselt lihtis ja ettekantav kõikjal.

A. Teppan:

Elu teeb uperpalle.

Komöödia 3 vaatuses. Hind 2 kr. Komplekt (7 eks.) ühes ühekordse ettekande õigusega 12 kr. 75 s.; 7 mees- ja 5 naistegelast.

Selle näidendi kirjutamisel on autor silmas pidanud eestkätt just maalavasid. Lavaseadeldis on kõige kolme vaatuse jaoks üks ja sama. Ta on maalavadele ettekandmiseks täiesti jõukohane.

Noorsookirjandus:

A. H. Tammsaare:

Meie rebane.

Hind 2 kr. 40 s.; köites 2 kr. 90 s.

See on huvitavalt jutustatud luugu kinnipüütud rebasest ja tema hoidjast — väiksest poisist. Seda lugedes elustuvad lapsepõlve mälestused, mis jäänud meile armsaks oma väikeste rõõmude ja muredega.

O. Luts:

Avasilmi.

Jutustis. Illustr. R. Tiitus. Hind 1 kr. 80 s.; köites 2 kr. 30 s.

„See raamat mitte üksnes ei soojenda noore lugeja südant, vaid paneb liikuma ka mõtte“ (R. S-ge).

„Lutsu „Avasilmi“ kõrvuti Tammsaare „Meie rebasega“ moo-

dustavad meie väheses noorsookirjanduses raamatud, mida võib julgesti soovitada" (B. Linde).

J. Jaik:

Pombi ja Üdsimärdi nõiad.

Jutustis. Illustr. R. Tiitus. Hind 2 kr. 40 s.; köites 2 kr. 90 s.

„Sel on kõik hea noorsoojutu omadused: põnev sisu, ladus stiil, arusaadav keel. Ta on hoogsalt kirjutatud, kiiresti ning põnevalt edasiruttav, iga lehekülg vürtsitud lõbusa, lepitava huumoriga" (J. Kärner).

„Käesolevaga Jaik lisab väärtusliku algupärandi meie noorsookirjandusse" (H. Visnapuu).

A. Daudet:

Väikemees.

Romaan. Ühe lapse elulugu. Tõlkinud K. Martinson. Illustr. R. Tiitus. Hind 3 kr. 25 s.; köites 3 kr. 75 s.

„See on Daudet' romaanidest kõige mõjuvam ja ühtlasi armsam, sest selle aine on seotud meile kõigile kalli „kuldse kodukotusega" ja ikka värsketena püsivate lapsepõlve mälestustega."

V. Korolenko:

Pime moosekant.

Jutustis. Tõlkinud M. Lepik. Illustr. R. Tiitus. Hind 2 kr. 60 s.; köites 3 kr. 10 s.

See tuntud vene kirjaniku sügavat ja suurt inimlikku kaastundmust sisendav raamat näitab teed inimhinge kõige salajasematesse keerdkäikudesse.

J. London:

Kui loodus kutsub.

Lugu ühest koerast. Tõlkinud L. Rebane. Illustr. H. Valtmann. Hind 2 kr.; köites 2 kr. 50 s.

See on jutt koerast, kes satub külma Aljaskasse ja seal metsistudes läheb huntide juurde. Kogu jutustise keskel haarab lugejat teosest hõõguv karm, metsik ja jõuküllane maailm.

See elulähedane ja elujaatav raamat on väärtuslikuks teoseks noorsookirjanduse alal.

L. Nordström:

Toomas Lack.

Jutustis. Tõlk. M. Raud. Illustr. E. Kollom. Hind 1 kr. 80 s.; köites 2 kr. 30 s.

Selle rootsi paljuloetud ja parima noorsoojutu peategelaseks on vaesunud suurkaupmehe poeg, kelle elukäiku ja ümbruskonda suhtumist kirjeldatakse õige tabavalt.

J. Spyri:

Väike Heidi.

Lugu lastele ja neile, kes lapsi armastavad. Tõlk. J. Kärner. Hind 2 kr. 60 s.; köites 3 kr. 10 s.

Noorsooraamat, milliseid praegu enam ei kirjutata, aga mida ikka jälle tahaksid oma lastele pihku pista: raamat vabaduse- ja loodusearmastusest ja armastusest oma kodu ja oma vanemate vastu.

A. Swan:

Kaarina suvi.

Jutustis. Tõlk. A. Aspel. Illustr. R. Tiitus. Hind 2 kr. 40 s.; köites 2 kr. 90 s.

Teoses jutustatakse vaheldusrikkalt ühe tütarlapse elamusi koolivaheajal. Selles ei puudu ka ergutavaid põnevusmomente ja noorte suveseiklusi, nagu marjulesõitnuile osaks saanud Robinsoni-saatus tühjal saarel.

J. Verne:

Kapten Granti lapsed.

Romaan. Tõlk. M. Sillaots. Illustr.
R. Tiitus. Hind 5 kr. 80 s.; köites
6 kr. 30 s.

Varemalt ilmunud:

Juhan Jaik: **Hhhuu jutustused.** Illustr. R. Tiitus. Hind 2 kr. 25 s.; köites 2 kr. 75 s.; iluk. 3 kr. 75 s.
O. Luts: **Pett ja Parbu.** Illustr. R. Tiitus. Hind 60 s.
O. Luts: **Nukitsamees.** Muinasjutt. Hind 50 senti.
A. Kitzberg: **Lastejutud.** Piltidega. Hind 1 kr. 25 s.; köites 1 kr. 75 s.
A. Kitzberg: **Lastenäidendid.** Hind 4 kr.; köites 4 kr. 75 s.; iluk. 5 kr. 50 s.
M. Kyber: **Loomade keskel.** 18 loomajuttu. Hind 1 kr. 25 s.; köites 1 kr. 75 s.
A. Kuprin: **Jõulu ööl.** Illustr. A. Vichvelin. Hind 25 s.

See on J. Verne'i loetavamaid ja armastatumaid teoseid, mille peavooruseks pole ükski ta põnev ja lugejat köitev sisu, vaid ka meisterlikud looduse ja maadeteaduslikud kirjeldused.

P. Rosegger: **Kui ma alles poisi jõmpsikas olin I ja II.** Valik jutte ühe metsataguse talupoisi elust. Hind à 1 kr. 25 s.; köites 1 kr. 75 s.
T. Poska: **Ungari rahvajutud.** Piltidega. Hind 50 s.; par. paberil 75 s.
A. Taar: **Klu, klu...** Luuletised lastele. Illustr. H. Valtmann. Hind 1 kr. 50 s.
A. Tšehhov: **Kaštanka.** Illustr. R. Kivit. Hind 50 s.
A. Tšehhov: **Kingsepp ja paharet.** Jutud. Illustr. N. Mei. Hind 40 s.
E. Thomson-Seton: **Kuri ahv.** Hind 40 s.

Muinasjuttude kogud:

Tänavu ilmunud:

Hiina muinasjutte I ja II.

Tõlkinud L. Raudsepp. Illustreerinud P. Rääk. Hind à 1 kr. 25 s.; köites 1 kr. 75 s.

Kumbki kogu sisaldab kümme-kond valitud hiina muinasjuttu. Need omapärased lood annavad mitmeti huvitava pildi vana kultuurrahva usundist, ellusuhtumisest ja traditsioonidest.

Mustlaste muinasjutte.

Tõlkinud L. Raudsepp. Illustreerinud H. Valtmann. Hind 2 kr.; köites 2 kr. 50 s.

Otse huvitav on lugeda, kuidas ja mida hindab see kaval, vähenõudlik ja alandlik rändrahvas, kä-

sitledes algupäraseid ehk ka läbi-rännumailt laenatud motive.

Tuhat üks ööd I.

Tõlkinud L. Jaakson. Illustr. R. Kivit. Hind 1 kr. 25 s.; köites 1 kr. 75 s.

Sellesse valikusse on võetud seni eesti keeles ilmunuta, lastele kohaseid fantaasiarikkaid idamaa muinasjutte kuulsast muinasjuttude kogust.

Varemalt ilmunud:

Grimmi muinasjutud I ja II.

I jagu: Hind 1 kr. 50 s.; köites 2 kr.;
II jagu: Hind 2 kr. 25 s.; köites 2 kr. 75 s.

Sisaldavad valiku vennad Grim-
mide parimaid muinasjutte. Nad
on sisult täiesti vastuvõetavad ka
eesti lastele.

Indiaani muinasjutte.

Tõlkinud L. Raudsepp. Illustr. P.
Rääk. Hind 1 kr. 75 s.; köites
2 kr. 25 s.

Indiaani muinasjutud viivad luge-
ja vahenditult selle loodusrahva,
mis oma mehelikkude voorustega
on ikka olnud kõigi poisikeste lem-
mikkangelasteks, algelisse, kuid erk-
sasse ja värvirikkasse kujutus-
maailma.

Neegrite muinasjutte.

Tõlkinud L. Raudsepp. Illustr. P.
Rääk. Hind 2 kr.; köites 2 kr. 50 s.

Need muinasjutud võluvad oma
erksa reaalseid tundega, värske, tü-
seda sõnastuse ja toreda elutarga
huumoriga. Kogus leiduv pikem
muinasjutt „Sultan Darai” on selle
poolest otse nauditav.

„Nende mõttemaailm on üllata-
valt meie omale sarnane ja fantaas-
ia õige tugev” (K. A. Hindrey).

Prantsuse muinasjutte.

Tõlkinud K. Martinson. Hind 2 kr.;
köites 2 kr. 50 s.

Kogu sisaldab peale kolme pi-
kema muinasjutu: „Eeslinahk”,
„Prints Armas”, ja „Sinilind” veel
hulga lühemaid muinasjutte, mis
viivad lugeja erilisse miljöösse, mis
on meile teatud piirini uudne.

Väärtuslikuks jõuluningiks igale kirjandussõb-
rale on A. H. Tammsaare romaani

Tõde ja õigus

komplekt (1.—4. j.), mis kuni 25. detsembrini s. a.

on müügil alandatud hinnaga: broš. Kr. 14.75 (harilik hind Kr. 22.75),
köites Kr. 16.75 (harilik hind Kr. 26.75) ja iluköites Kr. 18.25 (harilik
hind Kr. 30.50). Köites komplektid eraldi papist ümbrikutes.

Soome arvustus on „Tõde ja õiguse” 1. jao tõlke ilmunise puhul
selle üksmeelselt tunnustanud mõjuvaks ja avaraks eeposeks eesti rahva
elust ja lääne-euroopalisel tasemel seisvaks kunstiliselt tihedaks meister-
teoseks.

4. jao kohta (hind 6 kr., köites 7 kr., iluk. 8 kr.) kirjutab H. Pauk-
son „Postimehes” nr. 290, 1932. a.: „Paremaid romaane meil üldse”. Ka
esimene raamat „Vargamäe eepos, on siin ületatud”.

Avatud tellimine 1933. a. peale raamat-ajakirjale

„Raamat noorsoole”

1933. a. ilmub 4 numbrit (köidet) 750—1000 lhk., hulga piltidega.
Tellimishind aastas Kr. 5.—.

1933. a. ilmuvad järgmised tööd:

- K. A. Hindrey: **Kill Martuse liha-võtted.** Jutustis.
 Collodi: **Puunuku seiklusi.** (Pinnoccio). Noorsoojutt.
 J. Spyri: **Heidi õppe- ja matkaas-tad.** („Väikese Heidi” järg.)
 A. Swan: **Tottisalme pärija.** Jutustis.

Tellijatele väärtuslikud preemiad raamatutes:

Kes tasuvad tellimishinna Kr. 5.— 31. detsembriks 1932. a. saavad **Kr. 10.— väärtuses** ja kes tasuvad tellimishinna 1. jaanuarist kuni 31. märtsini 1933. a. **Kr. 5.— väärtuses hinnata** raamatuid alamaltoodud nimekirja järgi:

- J. Aho:** Valitud jutud I (2.—). Keegi laadaline (1.50). Südametunnistus (2.—).
J. Jaik: Kaamelid pasunapuhujatega (2.75). Uhhuu jutustused (2.25).
R. Kipling: Mees, kes tahtis olla kuningas (2.—).
J. Lapp: Noorus (3.50).
E. Leino: Musti (1.—).
J. London: Martin Eden (4.75).
Juhan Liiv: Peipsi pääl (1.—). Käkimäe kägu (1.25). Luuletused (1.50). Enesest ja teistest (1.—).
O. Luts: Harald tegutseb (0.65). Õpilane Valter (1.75). Ants Lintner (1.25). Pett ja Parbu (0.60). Kirjamapp (1.25). Kevade II (2.—). Suvi I ja II (à 2.—). Olga Nukrus (2.50).
G. de Maupassant: Valitud jutud (2.50).
M. Metsanurk: Toho-oja Anton (1.—). Epp (0.40). Jutustused ja novellid (2.25). Orjad (1.25).
M. Mötslane: Mu kodu (3.75). Külaotsa Hannes (3.75).
J. Oengo: Üle Atlandi (1.40).
J. Ognev: Kostja Rjäsentsevi päevik (3.—).
L. Perandi: Sinimäe Eeva (2.—).
M. Põdder: Bob Ellerhein (1.50).
R. Roht: Kurgsoo (1.50). Hümnid Paanile (2.—). Maa (3.—). Jutud Kõrrekülalt (1.60).
P. Rosegger: Kui ma alles poisijõmpikas olin I, II (à 1.25).
M. Sillaots: A. Kitzbergi toodang (1.25). A. H. Tammsaare looming (1.75).
Fr. Tuglas: Öhtu taevas (1.25). Ras-kuse vaim (2.—). Aja kaja (1.—). A. Grenzsteini lahkumine (2.50).
A. Taar: Klu-klu (1.50).
A. Tšehhov: Kaštanka (0.50). Kingsepp ja paharet (0.40).
H. Vuolijoki: Udutagused (2.—).
T. Poska: Ungari rahvajutud (0.50).

Preemiana antavate raamatute saatekuludeks juurde lisada 65 senti.

„Raamat noorsoole” 1932. a. peale võetakse tellimisi veel vastu: 12 köidet — Kr. 15.—

Ilmunud 9 köidet sisaldavad järgmisi töid:

- J. Jaik: **Pombi ja Üdsimärdi nõiad.** A. Daudet: **Väikemees.** V. Korolenko: **Pime moosekant.** O. Luts: **Avasilmi.** J. London: **Kui loodus**

kutsub. L. Nordström: Toomas Lack. A. Swan: Kaarina Suvi. J. Spyri: Välke Heidi. J. Verne: Kaptan Granti lapsed.

Ilmunud 9 köite hind eraldimüügil Kr. 24.65.

15. veebruariks 1933. a. ilmuvad 3 köidet sisaldavad:

Fr. Foerster: Osake elada. O. S. Marden: Önne saladus. J. Karilais: Suurmeeste elulugusid.

Raamatukogu igale:

7 väärtuslikku raamatut 1172 lhk., 205 pilti.

Kr. 13.75 asemel ainult Kr. 5.75 eest.

Daani kokaraamat.

Kokku seadnud Signe Donner. II trükk täiend. 107 uue eeskirjaga. Lisana „Perenaiste juht“ ülitarvilikkude teadetega. Hind 2 kr. 50 s.

Sisaldab 613 eeskirja mitmesuguste toitute valmistamiseks, keediste, konservide, õuna- ja marjaveini tegemiseks jne.

Daani kokaraamat vähendab perenaiste muresid tunduvalt.

Suguelu tervishoid.

Prof. M. Gruberi, prof. A. Foreli ja Dr. J. Vilmsi järgi. Piltidega. Hind 2 kr. Sisu: Sugutus. Suguelundid. Pärivus ja suguvallik. Sugutung ja selle väärtused. Kunstlik sugutuse ärahoidmine. Suguhaigustest hoidumine ja abinõud selleks. Suguelu vaimline tervishoid.

„Suguelus avaldub inimese eluõnn, kuid suguelu võib olla ka kõige suuremaks eluõnnetuste allikaks. Suguelu on inimsoole kõige õrnem koht, millest ei või kõnelda täies reaalsuses kõikidele. Suguelul on oma tervishoid.“

Soovitav küpsedele noortele inimestele lugeda ja arusaamisega järele mõelda.” (Dr. med. V-s.)

Naise suguelu ja tervishoid.

121 pildiga 278 lhk. teksti. Hind 2 kr. 75 s. Sisu: Dr. G. Ploss ja prof. dr. C. H. Stratz: Naise keha ravi- mine. II. Elbeskirchen: Naise suguelu. III. Prof. dr. A. Forel: Suguelu küsimus.

Selles raamatus leidub peale tarvilikkude juhataste suguelu alal ka prof. dr. C. H. Stratzi kuulsat raamatut „Die Körperpflege der Frau“ järele toodud juhtnööre keha ravimiseks ja tervise säilitamiseks sportimise, gümnaastika, massaažide jne. kaudu, samuti juhatusi iluravi ja üksikute kehaosade ravimise alalt.

Selle raamatu ülesanne on selgitada kõike, mis kuidagi naisterahva suguelu ja tervishoidu puutub, ta on ülitarvilikuks käsiraamatuks naistele, emadele, kasvatajatele ja neidudele, kust nad selgitust leiavad paljudegi küsimuste kohta, milles seni teadmatutes viibisid.

Raamat igale naisele.

(Tokoloogia) Dr. med. G. Stockholmi ja prof. L. Langsteini järgi. Piltidega. Hind 2 kr. 50 s.

„See raamat on üks nendest haruldastest, milles räägitakse sellest, mis on igapäevale tarvilik ja tähtis.“

(Eessõnast.)

Naine emana.

Kirjutanud Zürichi ülikooli sünnitusabi ja naistehaiguste prof. dr. med. Hans Meyer-Rüegg. Sisu selgitavad 53 pilti. Hind 2 kr. 50 s.

Sisu: Naise suguelu. Rasedus. Sünnitus. Vastsündinu esimene arenemine ja tema eest hoolitsemine. Vastsündinu toitmine. Toitlushäired.

„Üks väljapaistev raamat. Selle ilmumisega on tunduv puudus kõrvaldatud ja nüüdsest peale saan ma igale noorele naisele, kes juhataste saamiseks minu poole pöörab, soovitada: „Ostke omale see raamat”.“
(„Saksa arstide leht“.)

Keda kosida?

30 jaolt auhinnatud tööd. Hind 1 kr.
Selle raamatu kirjutised käsita-

vad bioloogilist „kaasavara”. Paljust, millest abiellujad võiksid hoiduda, kirjutatakse selles raamatus ja ta võiks paljudele näidata õiget suunda.

Kombeõpetus.

See kõigile ülitarvilik käsiraamat maksab küll ainult 50 senti, kuid sisaldab sama palju tulusaid juhatusi kui kallid leksikonid.

Kui ei soovita omandada tervet kogu, võib sellest teha valiku, makstes: **Kr. 2.—** (raamatuid Kr. 3.50 eest); **Kr. 2.50** (rmt. Kr. 4.50 eest); **Kr. 2.65** (rmt. Kr. 4.75 eest); **Kr. 2.75** (rmt. Kr. 5.— eest); **Kr. 2.90** (rmt. Kr. 5.25 eest); **Kr. 3.75** (rmt. Kr. 7.75 eest); **Kr. 4.—** (rmt. Kr. 9.25 eest). Terve kogu **Kr. 5.75**.

Raamatukogude ja koolide juhatajate tähelepanu kogude täiendamisel juhime eelseisvas nimestikus loetletud uudisteoste!

Muretseme raamatukogudele igasugust müügilolevat kirjandust. — Soovitame kogudele laost järgmisi **rakendusraamatuid**: üldnimestikud Kr. 2.50 peale, vihkkataloogid Kr. 1.— peale, arhiiviraamatud Kr. 1.— peale, invent. raamatud Kr. 1.— peale, tarvitajate nimestikud Kr. —.60 peale, lugejakaardid (kirj. kart.) Kr. —.45 sada, raamatukaardid Kr. —.35 sada, kataloogikaardid Kr. —.35 sada.

Köidame raamatukogudele raamatuid järgmiste hindadega:

Täisköide, raamatuile üle 64 lhk., ömmeldud riidest sisemisele kandile, tugevast riidest pära ja nurkadega, kaaned ületõmmatud eriti **vastupidava** kaanepaberiga (gustavmarmor) — 38 senti raamat, väljaarvatud suurekaustalised raamatud ja ajakirjad.

Kartoneeritud köide, raamatuile kuni 64 lhk. riidest päraga, kaaned ületõmmatud vastupidava kaanepaberiga — 10—15 senti raamat.

Raamatukogud, koolid ja õpetajad saavad kõigi raamatute pealt 10% hinnaalandust, kuna köite pealt mingit hinnaalandust ei arvata.

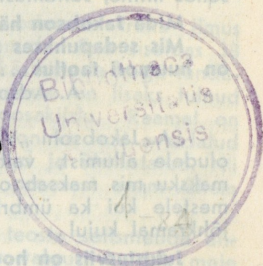
Üksiktellijale, kes raamatute täie hinna rahas ehk postmarkides kirjastusele saadavad, saadetakse raamatud kuludeta kätte.

Noor-Eesti Kirjastus
Tartus, Rütli tn. 4.

ARH. PT-1081

„NOOR-EESTI“

1934. A. UUDISTEUSED

I. ROMAANID, NOVELLID, JUTUSTUSED, ESSEED, ARTIKLID JNE.

A. Algupärandid:

A. Jakobson: VALLUTAJAD. Romaan. E. Kollomi kaas. Hind kr. 5.—,
köites 5.75, iluköites 6.50.

August Jakobsoni uus romaan „Vallutajad“ käsitleb ühe perekonna hargnemist. See on järjekorras kolmas iseseisev teos tsüklist „Andruksonide suguvõsa“. Stiililt on see raamat lihtsust ja asjalikkust taotlev, sisult probleemikas. Teose pealkiri katsub sümboliseerida tahteküllast võitlust seisukohtade vallutamisel elus ning ühiskonnas.

ARH

...„Selles romaanis viib kirjanik lugejad jällegi kokku ümbruse ja isikutega, kellega tutvuneti juba romaanides „Miika Waltsbergi roim“ ja „Töö algus“.

„Vallutajad“ kõnelevad veel vanast, murdumatust Toomast, kes „Suure töö alguses“ rajas omale päristalu ürgsesse metsapadrikusse.“

„Kaja“ nr. 264 — 1934.

...„Romaani peamise sõnamaterjali moodustavad loodusekirjeldused ja talutööde kujutused. Psühholoogiline areng on selles lihtne, sündmustik-tegevustik napp...“

Mida Jakobson hästi tunneb, on matööd ja igapäevane elu...

Mis sedapuhkses Jakobsoni romaanis uuena noodina tundub, on huumori taotlus...

A. Adson — „Kunst ja Kirjandus“ nr. 47 — 1934.

„A. Jakobsoni „Vallutajates“ ei leia vaikust, tagasihoidlikkust, oludele allumist, vaid siin teotsevad inimesed, kes tahavad maksu mis maksab oma tahte peale suruda niihästi teistele inimestele kui ka ümbritsevale loodusele ja seda kas või kõige jõhkramal kujul...“

Jutustusviis on hoogne, sõnastus lopsakas, värviküllane, sagedasti jõhker, nagu need mehedki, kellest kõne...

A. H. T.(ammsaare) — „Vaba Maa“ nr. 272 — 1934.

Jaak Käerner: SOODOMA KROONIKA. Romaan. J. Vahtra kaas. 282 lk. Hind kr. 4.50, köites 5.25, iluk. 6.—.

„Soodoma kroonika“ annab läbilõike meie väikelinna ühiskonnast, selle püüetest ja taotlustest 10—8 aasta taguses minevikus. **Romaan on uudne seepoolest, et siin puudub kangelane, kelle ümber keerleks kogu tegevus. Päätegelaseks on selle asemel, kui nii võib ütelda, kogu linnakese seltskond tema mitmesuguste kihtide esindajate kaudu.** Lugeja silme eest veereb kergesti humoristlikus valgustuses mööda mitukümmend väikelinna tüüpi nende puhtegoistlikus enesefeostusõhinas. Kestab kõikide sõda kõikide vastu — mitte mingite vaimsete väärtuste ja kõlblate põhimõtete, vaid ainult oma mina õiguste, oma aineliste elu- ja naudingvõimaluste pärast. Kuid see puhtmaterialistliku „aja vaimu“ jälgimine, „kõrgemate väärtuste“ hülgamine ei too ometi isiklikku õnne kellelegi. **Igatsus inimlikuma inimese**

ja harmoonilisema ühiskonna järele — seda võib selgesti aimata Soodoma äride, ettevõtete ja perekondade laostumise tagant. Ning see annab sellele muidu väga elulähedasele romaanile tema ideelise kandvuse.

Juhan Liiv: ELU SÜGAVUSEST. Kogutud teoste seitsmes anne. Toimetanud Fr. Tuglas. Hind kr. 1.25.

J. Liivi laastukogu „Elu sügavusest“ esimene trükk ilmus a. 1909 ja on juba ammu müügilt lõppenud. See sisaldas 38 miniatuuri. Vaheajal on Liivi avaldamatute käsikirjade kogu tunduvalt kasvanud, nii et käesolevasse väljaandesse on lisaks tulnud 14 uut iseseisvat tööd ja 32 lühemat proosakildu. Raamat on üldse kolmandiku võrra paisunud. Ühtlasi on ka seni avaldatud töid käsikirjade järgi täiendatud, parandatud ja ühtlustatud. Nii pakub see väljaanne Liivi haiguseaegsest proosast enam-vähem lõpliku ülevaate.

... Hiljuti ilmus Juhan Liivi kogutud teoste seitsmenda andena visandi-kogu „Elu sügavusest“, mis valgust heidab meie traagilise saatusega luuletaja mõtte- ja tundeilma. Siin näeme, kuidas õnnetu luuletaja suhtus iseendasse ja teistesse, kuidas ta heitles iseenda ja oma kaasajaga, kuidas ta püüdis kõrgemale tõusta enesest ja elust. Ikka jälle paelub teda isamaa, ikka püüab ta näha tulevikku, hoiatades, manitsedes, ennustades, otsides eesti rahva rahvuslikku mõtet...

M. Sillaots — „Eesti Naine“ nr. 11 — 1934.

J. Luiga: PÄEVAMURED I. Esseed. Toimetanud Fr. Tuglas. J. Vahtra kaas. Hind kr. 5.25, köites 6.—, iluköites 6.75.

Dr. Juhan Luiga oli huvitavamaid kujusid meie avalikus elus. Kutselt oli ta arst, kuid tundis selle kõrval kõige pinevamat huvi kogu meie kultuurielu vastu. Ta süvenes sellesse objektiivse vaatlejana ja kajastas seda kord kriitilise, kord eksalteeritud hindajana. Selleks kajastuseks olid veerand sajandi jooksul tema lugematud artiklid, arvustused, mõttemõlgutused ja vested. Ükskõik millesse ta puutus, millist kultuurivälja ta riivas, ikka oli ta vaatlusviis omapärane ja väljendusviis paradoksaalselt üllatav.

Käesolevaga tehakse dr. Luiga suure kirjandusliku päranduse väljaandmisega algust. See köide sisaldab 70 parimat Luiga artiklit ja vestet, kunsti-, rahvus- ja üldkultuuri küsimuste alalt. Alles

siin võimaldub laiemas ulatuses tutvuda autori omapärase mõtlemis- ja ütlemismaailmaga. Ühtlasi näeme, kuidas mõte, mis vahenditult tunginud oma ajajärgu olemusse, kergesti ei vanane.

... „Ta kõneleb kõigest: ajaloost ja loodusest, bioloogiast ja kunstist, rahvaste kultuuri väärtusest ja kirjandusest, loomast ja inimesest, laulmisest ja meelegaigusest, musklitest ja sügisest. Ja kõigest iseseisvalt, isikupäraselt, mitte kunagi tavalises rööpas kõndides...“

... Juhan Luiga sai igal pool kaasa kõnelda, sest et ta mitmekordselt rohkem teadis kui suur hulk teisi. Ta oli nimelt üks neid, kes ei rasvunud vaimsete teadmiste nautimises ja kasutamises...

... Täielikult omaette mehena on ta üks ja otsib inimesi, et neist alati siiski eemal ja kõrgemal seista. **Rahvuslikud juhtkirjadki õilistab ta esseedeks, annab neile tiheda sisu ja kunstilise kuju, tõstab nad kõrgele üle tavalise taseme.** Ristab rahva-keele kujukaid lauseid hoolikalt valitud lääne terminoloogiaga ja sublimeeritud espriiga või seab nad antiitesidena vastamisi... Seega on Juhan Luiga **homme de lettres**. Pealegi meie esimene. Kui mitte arvestada Kristjan Jaak Petersoni katkijäänud arengut.“

K. A. Hindrey

„Päevaleht“ nr. 93 — 6. IV 34.

J. Luiga: PÄEVAMURED II. Esseed. Toimetanud Fr. Tuglas.
Hind kr. 5.—, köites 5.75, iluköites 6.50.

„Päevamurede“ teine köide sisaldab 55 esseed, artiklit ja vestet üldkultuuri, kirjanduse, teatri, muusika, poliitika jne. alalt. Eriti ulatuslikud esseed on Noor-Eestist, Juhan Liivist, R. Tobiasest, J. Tõnissonist, C. R. Jakobsonist, Aino Kaldast, V. Reimanist ja A. Haavast. Köite ette on paigutatud autori käekirja näide, lõppu aga isikunimedede register kummagi köite jaoks.

J. Luiga „Päevamurede“ kaks annet moodustavad ainulaadse kultuurkroonika a. 1906.—1925. Sellest ei või tulevikus mööduda ükski selle ajastu eesti vaimuelu jälgija. Oma süvenenud eritluste ja vaimuka vormiga paeluvad need juhuskirjutised ikka lugejat. Neis käsitletud kultuurprobleemid püsivad aktuaalseina.

... „Väljendusviisilt, lause rütmilt, on see teine „Päevamurede“ raamat esimese vennaks jäänud: ikka tujukas, hüppeline, nagu katkendiline, aforismine, paradoksi kalduv...“

Aga ei leidu ühtegi palakest, milles ei välgataks avarustesse, kaugustesse, sügavustesse süüviv mõttehelk, vaimu tiritamm. Iga lehekülg tasub lugeja vaeva nii või teisiti rikkalikult...“

A. H. T.(ammsaare) — „Vaba Maa“ nr. 268 — 1934.

O. Luts: LADINA KÖÖK. Mälestused VI. E. Järve kaas. Hind kr. 3.—, iluköites 4.50.

Oma mälestuste 6. andega on O. Luts jõudnud hoopis vähetuntud ala käsitlusele — meie apteegielu juurde. Ja iga lugeja võib veenduda, et siingi avastab meie vanameister palju palju huvitavat just mitmesugustes elu piasiasjades. Elavalt moodub meie silmade eest apteegi kogu personaal, alates omanikust ja lõpetades õpilasega. Võib-olla veelgi elavamalt, otsekui välkvalguses, mööduvad meist apteegi kliendid igasugustest seltskonnakihtidest. Oivalise huumoriga looritatud raamat.

... „Kui kellegi mälestusi kunagi tore on olnud lugeda, siis eelkõige O. Lutsu omi. Need on nagu väikesest nukrusemäest imbuvad lätfed, millesse aegajalt autor pillub tulikuumi särtsuvaid huumori-kivikesi. Midagi leinalist ja ühtlasi ülilõbusat hõõgub vastu vanameistri igast poisikesepõlve elamusest, mis mälestustes nagu looritatud neitsid liiguvad puhtate ning habrastena ringi. Ei ole ammu enam neelanud selliselt ühtki raamatut, kui O. Lutsu „Ladina kööki“. Käest panemata umbes kolme tunniga pidin haarama ta enesse. Nimelt pidin, sest võimatu oleks säärast raamatut lugeda osakaupa, nii kütkestav, otse nakatav on ta kohati oma reljeefsusega.“

R. S.

„Vaba Maa“ nr. 127 — 3. IV 34.

... „Ei märkagi, kuidas öö kulunud ja „Ladina köök“ algusest lõpuni loetud...“

Pedantsus oleks suurim pahe säärase teose arvustamisel. Tähtis on inimese enese, lähedale toodud elu tunne. Ja seda siin on. Luts istub su kõrval ja kõneleb...

Seda intiimsemana hoovab tema raamatust väikeste asjade ja olukordade mälestus. Elavad vaiksed majad, tänavad ja inimesed nendel...“

Fr. Tuglas — „Eesti Kirjandus“ nr. 5 — 1934.

O. Luts: VAIKNE NURGAKE. Jutustus. H. Mugasto kaas. Hind kr. 2.75, iluköites 4.—.

... „Luts on jõudnud oma kindlaskujunenud väljendusvormi ja mingi resigneeriva meeleolutsemise manu... **ta on võinud anda** oma hea antialkoholislikule „Udule“ lisaks lugejale lähedale pääseva **antifašistliku teose**...“

Keeleliselt on raamat kergestiloetav...“

„Vaikne nurgake“ tervikuna säilitab ometi selle väärtusliku, mida autor on soovinud öelda lugejale. Ning sellest on küllaltki, et tarvitseb lugeda seda raamatut.“

Ellen Tauts — „Rahva Sõna“ nr. 86 — 1934.

...„Lutsu humoorikas ja kerge jutustusviis on lugejaile tuntud...“

„Vaikne nurgake“ on uudse ja aktuaalse ainealaga raamat, kirjutatud küllalt kõitvalt, kompositsiooni- ja stiilikindlalt. See on väärt, et teda loeksid kõik eestlased, sest seal on võimalik pilku heita meie ajalooliste vaenlaste intiimellu, mis muidu meie kõigi eest on suletud.“

P. H. — „Vaba Sõna“ nr. 239 — 1934.

...„Vaikne nurgake“ on raamat, mida lugeda võib aina mõnuldus.“

H. V. — „Vaba Maa“ nr. 252 — 1934.

... „Luts on jutumees. Tema jutustamisviis on rahulik, dramaatiliselt pinevusefata, stiililiste ilustusteta, ent ometi kõitev. Ei saa raamatut enne käest panna, kui see kaanest kaaneni läbi loetud. Nii näeme kõnesolevagi novelli puhul. Tegevustik on napp, sündmusi vähe, kuid ometi hoiad jutustuse niidist kramplikult kinni ning jälgid loo käiku huviga lõpuni...“

Jutustus on tugevalt seotud ka käesoleva momendiga. Sellep' lisaneb teosele peale kirjandusliku väärtuse veelgi kultuurilooline väärtus. „Vaikne nurgake“ on meie tulevasele kultuuriajaloole vääriliseks ja elavaks illustratsiooniks.“

Leo — „Uudisleht“ nr. 209 — 1934.

Mait Metsanurk: ÜMERA JÕEL. Romaan. H. Mugasto kaas.
Hind kr. 5.75, köit. 6.50, iluk. 7.25.

M. Metsanurk viib lugeja oma uues romaanis „Ümera jõel“ muistse iseseisvuse lõpueelse sündmustiku võrengusse ja esindab sellest meile ühe heledama lehekülje. Teatavasti said eestlased Ümera jõel 1210. rüütlike, lätlaste ja liivlaste üle hiilgava võidu. M. Metsanurk on oma teoses kujutanud selle sündmuse eellugusid, mille areng viib paratamatult suurele kokkupõrkele. Siin on kirjeldatud, kuidas vaenlane ristiusu mürki rahva hingesse imbu-

tades seda allaheitlikuks tahtis teha ja vastupanu tahet nõrgendada. Preester ja rüütel töötasid käsikäes ja jagasid saaki jumalat kiites.

Esimesest peatükist alates, kus konflikt põnevalt sõlmitud, tõuseb sündmustiku pinge, kuni laheneb suures Ümera tapluses. Seal läks korda eestlastel veenduda oma rahva võitlusevõimes ja iseisivsuse kaitse tahtes.

See romaan on teoseks, kust võime jõudu ammutada ka tänapäeva ülesehituse tööks ja usku oma rahva tulevikku. Selles teoses ei ole küll ühtki patriootilist lauset, aga **ometi hõõgub igalt leheküljelt tõelist isamaalsust, mis aitab kasvatada rahvusliku ühtekuuluvuse tunnet.**

AJAKIRI NOOR-EESTI 1910—1911 komplekt. Hind kr. 10.—, iluköites Kr. 13.—.

Ajakiri „NOOR-EESTI“ on esimene ajakiri Eestis, mis nii hästi toimetatud, mille kaastöolisteks olid meie silmapaistvamad ja meie naabermaade Soome ja Rootsi parimad eriteadlased.

See on raamat, mis osutub otsekoheseks allikaks, kust kirjandusesõber vahenditult võib ammutada teatmeid epohhi tekitanud nooreestlaste püüete kohta nende eneste sulest: mis nemad ise arvavad endi kohta ja kuidas nad ise hindavad oma püüdeid.

Raamat sisaldab hulga reproduktsioone kriitpaberil, väärtuslikku materjali ilukirjanduse, kujutava kunsti, teatri, isegi agraarpoliitika alalt, mida on võimatu mujalt leida, peale selle 2 muusikalist kaasannet: M. Saare „Must lind“ ja „Klaverile“, seega on raamat haruldus, mida ükski kirjandusesõber, kellel seda veel ei ole, ei jäta omandamata.

Raamat oli seni bibliograafiliseks harulduseks ning hinnalt kättesaamatu, kuna nõuti kuni 25 kr. komplektilt. Rutake tellimistega, sest piiratud tagavara tõttu võib teda jätkuda vaid käesolevaks aastaks. Saadaval kõigis suuremates raamatukauplustes.

P. H. kirjutab „Vaba Sõnas“ nr. 231 — 9. 10. 34 „NOOR-EESTI“ ajakirja kohta:

... Nägususelt ja sisu mitmekesisuselt on „NOOR-EESTI“ ajakiri jäänud seni ületamatuks . . . ajakirja sisu pole mitte üksnes püsiva kunstilise väärtusega, vaid ka ainulaadne ja asendamatu lüli meie lühikeses kirjandusloos . . .

Kuid mitte üksi kirjandusloolastele pole see ajakiri hädatarvilik, vaid kõigile kirjandushuvilistele, sest selles leidub rida artikleid ja ülevaateid, mis seni eesti keeles omal alal ainukesed, hoolimata ligi veerandsaja-aastasest ajavahemikust . . .

Kunstiühing Pallas 1918—1933. E. Ahase, J. Genssi, R. Parise ja A. Tassa artiklid. Kaks kolmevärvilist pilti prof. N. Triiki ja K. Mägi maalidest. 20 R. Tiituse karikatuuri kunstnikkudest. 26 lhk. reproduktsioone Pallase kunstnikkude maalidest ja skulptuuridest. Hind kr. 2.50; iluköites kr. 4.—.

Albumi eessõnas öeldakse tabavalt selle teose kohta: Sisult kirjuilmelisena on selle väljaande ülesandeks järelkasvavale kunstnik-põlvele selgitada ja meenutada kunstiühing „Pallase“ tekkimislugu, kaasaegsele pakkuda teatud monograafilist materjali ja alalisele „Pallase“ näituste külastajale anda sõnalist selgitust ja orienteerumismaterjali üksikute kunstnikkude loomislaadi ja töö mõistmiseks.

„Kirjutused annavad ülevaate ja kokkuvõtte, üksikute kunstnikkude hinnangu, mis võimaldavad ka vähikule eritleda voolude ja temperamentide suunda ning tõekspidamisi kunstis. On ka antud biograafilisi teateid ja ühtlasi loomingu kujunemismärke, nõnda et lugejal on võimalik tutvuneda meie noorema põlve kunstnikkude kujunemisprotsessiga.

Brošüür on dokumendiks meie viimase aja kunstist ja seega tarvilik meie keskel olevaile kultuurinimestele. Olud ei ole muidugi mitte lubanud reproduktsioonide suhtes suurejoonelisemalt esineda, kuid see, mida on antud, on tehniliselt hea ja täidab oma otstarvet.“

K. A. Hindrey.

„Postimees“ nr. 103 — 17. III. 34.

R. Roht: PUNANE LIBLIKAS. Jutustus. R. Kiviti kaas. Hind kr. 2.—, iluköites kr. 3.—.

Selles Roht ei jätkka oma läinud aastal ilmunud romaani ühiskondlikke probleeme, vaid jutustab veidi fantastilise seikluse ühest suvest kuskil suurtes metsades, mille veetnud jutu peategelane. Nagu autor järelsõnas ise ütleb, on ta teose kirjutanud vahepalana, puhkusena, et minna vabasse metsikusse loodusesse, ilma milleta ta elada ei saa, ei ühiskonna liikmena ega kirjanikuna, millest osasaamine talle on eluliseks vajaduseks.

...„Teose mõnusam osa on looduse kirjeldused neile, kes juba eeskätt loodust armastavad.“...

A. Adson „Päevaleht“ nr. 96—1934.

Praegu, kultuurpoliitilise ümberorienteerumise päevil, on see teos tere tulnud juba sellepärast, et siin esmakordselt selles ulatuses tutvustatakse eesti lugejat prantsuse kultuuri üldise ilmega ja prantsuse kirjandusliku loominguga mitme sajandi kestes, näidatakse ühtlasi, kuidas eestlase ja prantslase vaimulaad osutab mitmes suhtes üllatavat sarnasust. Rida esseid toob selgelt ja ilmekalt lugeja silmi ette prantsuse kirjanduse esindavamaid kujusid, alates Montaigne'ist kuni praeguste suurusteni (Barrès, Proust, Rolland jne.) kaasa arvatud isegi kõige noorem sugupõlv.

... „Selles raamatus tehakse lihtsa kirjutamise eeskju kaudu selgeks, kui ilmatu avar on kunst, kui palju nähteid võib ta enesse mahutada ja ikka seejuures kunst olla, kui palju vorme temas on, mis võrsuvad üksteisest või põimuvad üksteisest läbi, sageli vaenlikud üksteisele või sugulased. Ning et sellest kõigest võib eemalduda, distantse võtta, kõrgemal seista vaadeldes, kuid jällegi läheneda selle soojusega, mida kunst kui niisugune, kui külgetõmbejõud igale õigele kunstnikule sisendamata ei saa jätta . . .“

K. A. Hindrey — „Postimees“ nr. 304 — 1934.

„Esseede alal on meil aastate jooksul ilmunud nii vähe (või õigem: üldse mitte midagi), et lugejal, kellele sedalaadi kirjandus pole eriharrastuseks, mida ta rahuldab võõrkeelse vastava kirjanduse varal, pole õieti pealiskaudset kujutustki sellest, mis on essee ja missugust vaimlist naudingut võib pakkuda hästi kirjutatud essee. Nüüd on Noor-Eesti kirjastus välja andnud koguka köite kirjanduslikke küsimusi käsitlevaid esseesid Johannes Semperi sulest, pealkirjaga „**Prantsuse vaim**“, mida maksab lugeda kas või selleks, et teada saada, mis on õieti esseed ja mis nad lugejale annavad. Usun, et igaüks, kes teose kätte võtab kas või sellase algelise uudishimu pärast, sellest niivõrd saab kaasa kistud, et ta seda enam ära panna ei raatsi. Teos annab hulk vaimukaid kirjutisi mitmesuguste nii kaasaegsete kui kaugemas minevikku kuuluvate prantsuse kirjanike ja mõningate kirjanduslike nähtuste kohta, kuid kõige huvitavam on sissejuhatav essee „Prantsuse vaimulaad ja meie rahvuslik omapära“, — esimene ja väga paljuütlev ning sügavaleküündiv katse kõrvutada nii erinevaid elemente.“

M. Sillaots — „Eesti Naine“ nr. 11 — 1934.

Joh. Semper: ARMUKADEDUS. Romaan. Adamson-Ericu kaas.
Hind kr. 4.75, köites kr. 5.50, iluköites kr. 6.25.

Väliselu kujutavate romaanide kõrval see autori esikromaan talub lugeja eeskätt inimeste siseellu. Romaani selgrooks on traagilise toimega armastuslugu, mis juhust annab jälgida kõiki muutatusi, mida enesega kaasa toob äkkipuhkenud kirekeeris, paljastab ühtlasi armastuse egoistlikku pahapoolt, ühtlasi tõstab esile rea moraaliküsimusi.

A. H. Tammsaare: ELU JA ARMASTUS. Romaan. J. Vahtra kaas.
Hind kr. 6.—, köites 7.—, iluköites 8.—.

... „Tammsaare on oma psühholoogilises romaanis asunud lahendada õige sügavaid hingeelulisi probleeme ja peab tunnistama, ta on hiilgavalt oma ülesandega toime tulnud. Ta on süüvinud inimhinge sügavsoppidesse ja suutnud neid valgustada, ta on alateadvustki kohati toonud teadvusse, suure huviga jälgid ta järjekindlaid hingelahastusi, kus ta iga pisemagi niidikese vilunud kirurgi osavusega eraldab iseseisvaks üksikasjaks, mida naudid mõnutundega.

Imestama paneb selles teoses ka kompositsiooni ühtlus ja terviklus, mis seni puudus Tammsaare teostes. Võrreldes näiteks „Elu ja armastuse“ kompositsiooni „Tõe ja õiguse“ ükskõik millise osa omaga, tundub esimese ülesehitus otse meisterlik. Ta on kõik tegevuse osanud koondada romaani peakangelase ümber. Ei esine ühtki üleliigset stseeni, üleliigset tegelast ega sündmustikust kõrvalekaldumist, millistest Tammsaare seni veel pole suutnud hoiduda. Selles suhtes on Tammsaare tõesti üleühtselt enese.

... „Elu ja armastus“ omab suurt väärtust ja tõstab meie kirjanduse taset. Kompositsioonikindla, mõtte- ja probleemirikka psühholoogilise romaanina, mis oma analüüsiga lõikab otse tänapäeva elunähetega sügavamate juurteni, võib teda lugemiseks soovitada kõigile, kes elus ei näe mitte lõbusat oleskelu, vaid otsivad olukordade suhete ja oma hingeeluliste seisukohtade sügavamaid põhjusi.”

P. Hamburg — „Vaba Sõna“ nr. 256 — 1934.

... „Oma uue romaaniga tõendab A. H. Tammsaare jälle kord, et kirjanik oma viimast sõna veel öelnud pole“...

„Elu ja armastus“ on psühholoogiline romaan peaaegu sada protsenti. Kirjanik ei esine seejuures aga kuiva filosoferijana, vaid elava vestlejana”...

H. V. — „Vaba Maa“ — 1934.

Ilmub detsembrikuu alul:

O. Luts: KUNINGAKÜBAR. Mälestused VII.

B. Tõlked:

Wl. St. Reymont: TALUPOJAD III. KEVAD. Romaan. Tõlkinud B. Linde. J. Vahtra kaas. Hind kr. 6.25, köites 7.—.

„Talupoegade“ III köide kujutab poola talupoja elu kevadel.

Teos sisaldab pinevat kirjeldust, kuis poola talupoeg peab oma rahvuslikku võitlust läänest pealetungivate sakslaste koloniseerimispüüetega, ja me võime imestleda poolakate selles vastupanus avalduvat rahvuslikku üksmeelt.

Teose lõpul leiduv Maciej Boryna surm põllul sümboolse külamise ajal kajab nagu vägev lõppakord selles Nobeli auhinnaga kroonitud suurteoses, mis meile eeskujuandvalt on esitanud poola kirjanik Wl. St. Reymont, kelle hiigelteosest puudub veel nüüd vaid üks köide, mis kujutab poola talupoja tööd ja tegevust suvel.

Wl. St. Reymont: TALUPOJAD IV. SUVI. Romaan. Tõlkinud B. Linde. J. Vahtra kaas. Hind kr. 5.50, köites 6.25.

Poola kirjaniku Wl. St. Reymonti suurteos „Talupojad“ mis omal ajal sai Nobeli auhinna, on eestikeelse tõlke IV köite ilmumisega saanud meiegi lugejaskonnale kättesaadavaks. Teiste rahvaste kirjandusest on „Talupojad“ ainus suurim ja väärtuslikum tõlketeos, mis meie iseseisvuse aastail on ilmunud.

„Talupoegade“ IV köites jätkab autor oma kujutlusi poola rahva elust, andes haarava pildi võitlusest vene võimu esindajaga poola rahvusliku kooli eest.

Ühtlaselt jõuline ja kaasakiskuv on see poola suure kirjanduse klassikaline teos, mille tüübid ja looduse kujutlused on suurepä-

rased ja eeskujuandvad, nii et neile on raske teiste rahvaste kirjandusest vastandeid leida. Teose jõuline rahvuslik joon, mis kogu romaanis ei esine kuskil pealetükkivana, on siiski nii loomulikult ehtne ja kõikjale oma kiiri heitev, et meie seda romaani lugedes ja tutvudes poola talupoja eluga kõikkülgselt, süveneme ühtlasi oma maa-ellu, küünides võõra rahva kujude kaudu omagi rahva elule tunduvalt ligemale. See aga ongi suurteose tunnuseks, et selle mõju kõikjale ulatub ja on ammutamatu.

E. Ståhlberg: PÄIKESE TÕUSU POOLE. Romaan. Tõlkinud Fr. Tuglas. J. Vahtra kaas. Hind kr. 4.75, köites 5.50.

... „Autor on romaniseerinud eesti ühiskonnaloo, alates eel-ärkamisajaga ja lõpetades iseseisvuse saavutamisega. Ta on andnud meie mineviku üldpildi ja pannud sel taustal mõtlema ning teotsema meie tuntuimad tegelased, sidudes nad romaaniliste piltidega, kuid püsides ikka tõenäoluse piirides.”

Tõlkija eessõnast.

„Päikese tõusu poole“ eestikeelse tõlke puhul Fr. Tuglase sulest kirjutab teose autor Ester Ståhlberg Noor-Eestile: Suure rõõmuga sain paari päeva eest oma teose äsjailmunud eestikeelse tõlke „Päikese tõusu poole“. Fr. Tuglase kätes on see aina paranenud. Olen väga õnnelik, et just tema on selle tõlkinud. Pean ka tunnistama, et raamatu välimus — kaas, paber, trükk ja üldse kõik on esmajärguline. Teda on meeldiv lugeda ja arvan, et talle leidub lugejaid ka Eestis.

„Postimees“ 19. VI 34.

„Valguse võitu varjude üle kuulutab see raamat... Ta aines- tik on meile hästi lähedane, leitud ja ammutatud siinsest olustikust... See on vastutervitatavaks tervituseks lahe tagant. Kelle sulg oleks meil enestel nii vaimustusvalmis!”

Gustav Suits, teose soomekeelse väljaandmise puhul.

II. NOORSOO-, LASTE- JA MUINASJUTUD:

J. Jaik: POMBI JA ESIVANEMATE KULD. Noorsoojutt. Illustree- rinud H. Mugasto. Hind kr. 3.75, köites 4.25.

Selles raamatus leidub tõesti palju esivanemate kulda rahva- juttude lopsakate väljendite näol. Arvestades veel J. Jaigi ladu-

sat jutustamisoskust ja tabavaid võrdlusi, peame käesoleva raamatu paigutama esiritta meie algupärase noorsookirjanduse alal.

Raamatul ei puudu ka kasvatuslik joon, kuna peategelane Pombi on kujutatud energilise, äärmiselt väljakujunenud õiglustundega poisina ja truu ning omakasupüüdmatu sõbrana.

... „Jaik oskab end sisse tunda poisikeste hingeellu, nende huvide piirkonda, nende illusioonide maailma ja suhtumise iseäraldustesse. Küllap tuleb see võime ka sellest, et autoris on säilinud hea annus nooruse värskusest, tervet maaerksust ja palju mälestusi ning andmeid kodukohast, tundemärk, et ta ise on olnud kord väga vilgas ja terane poiss. On hea, kui suudetakse olla kaua värsked — siis jätkub ka optimismi külvata teiste jaoks, ja rikastub meie noorsookirjandus, mis praegu kuni viimaste aastateni on püsinud söödis, nõudes lünkade täitmist tõlkekirjanduse abil... Raamat on tõhusasti illustreeritud graafik Mugasto poolt.“

A. Adson. „Päevaleht“ 3. IV 1934.

... „Raamat on küll kirjutatud noorsoo jaoks, kuid see sünnib lugeda ka vanadele või vanadele koguni eeskätt. Selle väärtuslikumaks osaks on Jaigi tavaline kuiv, teadlikult veidi kunstlik huumor, millega suhtutakse Pombi ja teiste seiklustesse. Aga huumori kõrval leidub ka tubli annus lüürikat“... Oskar Kurmiste.

„Rahva Sõna“ nr. 26. 4. IV 1934.

J. Jaik: KUUTÕRVAJAD. Noorsoojutud. J. Vahtra illustratsioonid. Hind kr. 1.75, köites 2.25.

Meie algupärane noorsookirjandus pole olnud seni rikkalik. Sel alal teotsemaid kirjanikke võib sõrmedel üles lugeda. Esikoha nende keskel omab kindlasti Juhan Jaik, kellel on suur and põnevalt ja kaasakiskuvalt jutustada. Ka „Kuutõrvajad“ haaravad meid oma põneva sündmustiku, lõbusa huumori ja värsked, mahlaka keelega.

F. Molnár: PAAL-TÄNAVA POISID. Noorsoojutt. Tõlkinud prof. J. Mark. Illustreerinud Nat. Mey. II trükk. Hind kr. 3.25, köites 3.75.

„Harva olen leidnud raamatut, mille ma nii suure hooga oleksin läbi lugenud kui „Paal-tänavade poisid“... Raamat tohiks ka vanade hulgas poolehoidu leida...“

Eessõnast I trüki puhul.

„Paal-tänava poisid“ on Eesti noorte hulgas palju sõpru leidnud. Juba mitu aastat pole olnud seda enam kauplustest saada. Raamatukogudes on see loetavamaks raamatuks ...“

Eessõnast II trüki puhul.

Richard Roht: VÄIKESED RÄNDURID. Lastejutud. A. Peerna illustratsioonid. Hind kr. 2.25, köites 2.75.

„Väikesed rändurid“ on raamat noortele, mis koosneb neljast osast: jõulujutud, lood lindudest ja loomadest, mälestused lapsepõlvest ja lõpuks pikem jutt „Väikesed rändurid“. Viimases jutustatakse lõbusa! kujul kolmest väikesest poisist, kes võtsid nõuks rännata Aafrikasse lõvinahku ja elevanti kihvu koguma, sattusid sel reisil aga juba algusest peale väga keerulisesse seiklustesse ja üsna kibedatesse hädaohtudesse — ja lõpetasid reisi siiski õnnelikult.

J. Spyri: VÄIKE HEIDI II. Noorsoojutt. Tõlkinud J. Kärner. Illustreerinud R. Kivit. Hind kr. 2.—, köites 2.50.

Käesolev raamat kirjeldab ühe mägedefütre lustilik-muretut elu säravas päikeseküllas kesk lillerikkaid aasu Alpidel kitsekarjas ja näitab, kuidas rikkumatu looduselaps oma rõõmsa meele ja süütu armastusega oskab muuta oma kasuvanemate viimased elupäevad rõõmuküllaseiks, ilusaiks. **Heidi tohiks olla õilsaks eeskujuks meie noortele, temast võime õppida, kuidas lahke meel ja helde süda võivad imet teha.**

Leidku ta palju lugejaid.

A. Swan: TOTTISALME PÄRIJA. Noorsoojutt. Tõlkinud N. Tann. R. Kiviti kaas. R. Tiituse siseillustatsioonid. Hind kr. 3.—, köites 3.50.

Haruldaset põnev ja sisuküllane ning huvitava ja mitmepalgelise tegelaskonnaga romaan andeka ja ulja poisikese seiklustest ja kannatustest läbi mitmesuguste olude ja kordade. Peategelase kannatused lepitab õnnelik romaani lõpp.

Jaan Vahtra: MINU NOORUSMAALT I. Noorsoojutt. Autori illustatsioonid. Hind kr. 2.—, köites 2.50.

Esimesena ilmub meie algupärase kirjanduses sellesisuline teos, nagu on seda Jaan Vahtra „Minu noorusmaalt“. Need pildid ja jutustused vaese, unistava, vaatleva poisi elust, need lihtsad sündmused, kodu-, selle ümbruse ning tagamaade, järve-, metsa-, karja-, tänava-, ja koolilood, need võitleva, ülespüüdva ning edasirühkiva poisi vahel äpardunud, mõnikord õnnestunud maailma-reisilood ei ole luuletatud, vaid on tõesti sündinud. Ja mitte ainult sündinud, vaid lapselikus lihtsuses läbi elatud, kannatatud, ja veel nii sügavasti, et nad alles nüüd Vahtra täismees olles otsekui välja purskavad kõiges oma värskuses.

Kõike seda oskab väljendada Jaan Vahtra kirjanikusulgu otse aholikult ja sündmuse elustada oma kunstnikulise pintsliga. Siin esineb meie mitmepalgeline kunstnik mitte ainult meie looduse maalijana. Need on suured elamused lihtsas kujus ning leiavad vastukõla eriti meie nooris, kuid ka vanadel on huvitav neid lugeda.
(Jaan Ainelo saatesõnast.)

... „Kui lugejale midagi soovitada tänavusest kirjandus-toodangust, siis eeskätt küll „Minu noorusmaalt“ I, sest see on kirjutatud nii pastoraalselt, nii teesklemata ja aholiku klassitsismigagi, et ei saa raamatut enne lõpetamata käest panna... Tuleb aina imestada, et Vahtra oskab päälle meisterliku pintsliga käsitlemise ka nii meisterlikult sulega ümber käia...“

J. Vahtra on annud oma esikteosega küpses meheas küpse ja hää raamatu...“ K. Eh. — „Võru Teataja“ nr. 132 — 1934.

Eduard Visnapuu: LOOMADE TALU. Muinasjutt värssides. Karin Lutsu illustratsioonid. Hind kr. 1.25, köites 1.75.

... „E. Visnapuu omas raamatus on osanud loomadele nende iseloomudele enam-vähem vastavat tegevust anda. Ta kirjeldab seda, olgugi kuival, kuid küllalt plastiliselt, kohati tagasihoidliku huumoriga ja mis peaasi, laitmatu, sageli vägagi värskes ja huvitavais värssides. Mõnes osas on luuletaja suutnud oma muinasjuttu päris ehtsaks kunstiteoseks tihendada ja selle rütmile tugevat seismist dünaamikat anda. Ses mõttes on parimad rebaselaul ja saunaskäimise kirjeldus... See hea tekst ja toredad illustratsioonid on trükitud meie oludes otse luksuslikule paberile...“

Oskar Kurmiste — „Rahva Sõna“ 2. VI 1934.

... „Värsimõõtude vaheldus on kiiduväärne... See harjutab lapsi mitmekesise rütmiga, mõjub värskendavalt ja pakub rohkem. Ka teose vormi mitmekesistamiseks on see teretulnud nähe. Muide,

Visnapuu on õige tugevalt tähelepanu omistanud teose vormile. Isegi kompositsioon on laitmatu... Kuna ka teose keel on elav, sõnarikas ja hästi arusaadav, siis tuleb seda raamatut ka vormilisest küljest üpris kordaläinuks lugeda.

... Autorile astub mõjukalt abiks ka illustreerija, kes neid loomi on osanud anda seesmise soojusega. Peab tunnistama, et Karin Lutsu joonistused pretendeerivad enne kõike armsusele, koomikale on vähe rõhku pandud...

Arvan, et Eduard Visnapuu on selle raamatuga paljudele lastele suuri rõõme võimaldanud — rõõmu realiseerijaks jäävad vanemad, kellele loodetavasti raamatu mõõdukas hind ka raskusi ei sünnita! Leo — „Uudisleht“ nr. 95 — 1934.

H. Ch. Andersen: MUINASJUTUD II. Tõlkinud A. Antik. Illustreerinud E. Järv. Hind kr. 1.25.

Selles vanameistri Anderseni muinasjuttude valikus esineb suur osa juttudest esmakordselt eesti keeles. Tõlge on otse algkeelest — taani keelest. Hästi ilustatud ja maitsekalt välja antud. Oma sisult ja hooga käsitusviisi tõttu on Andersen meie lastele ja noorsoole eriti lähedane ja huvitav.

TÜRGI MUINASJUTTE. Tõlkinud L. Raudsepp. Illustreerinud A. Peerna. Hind kr. 1.75.

... „Sisult kõiki neid muinasjutte õhutab kord jutustamisrõõmus seikluste ihk, kord farve juhtumustest tuletada elutarkust ja kõlblaid juhiseid. Nagu muinasjuttudes ikka, otsitakse mehes kangelast, olgu keharammu või vaimujõu poolest, ning naisel ilu võrdkujus...

Muinasjuttude stiil on võrdlemisi lihtne, kuid tuntava kirjanudusliku lisamaiguga. See sõltub asjaoludest, et muinasjuttudekogudes, mis Türgis on ilmunud, pole arvestatud kirjaoskamatu lihtrahvast, vaid neid on püütud kohandada keskpärase haritlase maitsele.“ Eessõnast.

Ilmuvad detsembrikuu alul:

J. Jaik: POMBI JA SIUKUNINGAS. Noorsoojutud.

J. Jaik: HÄDASTVERE POISTE NINAMEES. Noorsoojutud.

Alati saadab J. Jaigi jutustusi elurõõmus ilmavaade ja südamik huumor. Ja sääraseid elujaatavaid töid just vajab meie noorsugu. Kõigi nende omadustega on ka praegu ilmuvad Jaigi noorsooraamatud „Pombi ja siukuningas“ ning „Hädastvere poiste ninamees“.

III. LUULETUSED:

Юрий Шумаков: Густав Суйтс. Избранные стихотворения. Hind kr. 1.—

... „Юрий Шумаков: „Густав Суйтс“ on huvitav saavutus meie kirjanduse „ekspordi“ alal teistesse keeltesse. Noor vene poeet on siin silmapaistva värskusega edasi andnud mõnikümmend luuletist Suitsu raskesti-fõlgitavast toodangust. Muidugi on enamikus piiratud stiililt vähem keerukate luuletiste valikuga. Tõlked tenderivad muusikalise ilmestuse poole, kuna mõttelist täpsust on jälgitud vähem. Siiski pole neis vabalt kunstipäraseis tõlkeis palju kannatanud ka luuletiste sisukus.“

H. Paukson — „Postimees“ nr. 311 — 1934.

Joh. Schütz: SÜDASUVI. Luuletused. H. Mugasto kaas ja sisuillustratsioonid. Hind kr. 2.75.

... „Joh. Schütz mõjub seekord haruldaselt tagasihoidlikuna. Endise rahutu sõjakuse ja energiliste žestide asemel valitseb ta värssi nüüd vaatlusmeeleolu... Vaatlemisel, õieti nähtu kujutamisel, ei luba Schütz endale otsekui põhimõttelikult enam ei tundmuslikke üleskuumumisi ega mõttelisi kommentaare, agitatsiooni. „Südasuves“ värsitab ta jahedalt muljeid lähemalt ja kaugemalt jalutuskäikudel — vanast Tallinnast, Jugoslaaviast, Aadriarannalt, ja suvisest maast, talust. Pildid peavad rääkima iseenda eest, ilma erilise lüürlise üleskohenduseta. Paremail juhtudel sisendab

„Südasuve“ lihtsajoonelise „värssgraafika“ tõepoolest seda, mis autor taotleb — elu- ja töö lähedast karget maailmataju, reaalsuse lürismi...

Haruldaset hästi sobivad raamatusse H. Mugasto puulõiked, mis illustreerivad iga üksikut luuletist tähelepanuväärse peenusega, samas „reaalsuse lürismi“ vaimus...

H. Paukson — „Postimees“ nr. 311 — 1934.

Eduard Visnapuu: SÜDAME VESKI. Luuletusi. Hind kr. 2.80.

... „Juba pealkiri „Südame veski“ annab teatava kujutluse raamatu üldlaadist... Enamasti on temal ülekaalus lüürilise õrnuse ja laulvuse taotlus. „Süda“ on tavalisest sagedamini esinev sõna, armastuslauludes valitseb hell toon“...

Ants Oras — „Eesti Kirjandus“ nr. 10 — 1934.

... „Ed. Visnapuu „Südame veski“ pälvib tähelepanu selle tõttu, et see on autori esikkogu ja sootu teistsugune kui tavaliselt meie esikkogud. Ed. Visnapuu stiil on laulev ja heliline“...

„Võru Teataja“ nr. 129 — 1934.

Ilmuvad detsembrikuu alul:

H. Visnapuu: ÜLE KODUMÄE. Luuletused.

Heinrich Heine. VALIK LUULETUSI. Tõlkinud J. Kärner.

IV. NÄIDENDID:

Jaan Kärner: USUTAGANEJA. Draama 4 vaatuses. E. Kollomi kaas. Hind kr. 2.20, komplekt (6 eks. ühes ühekordse efektikande loaga) kr. 15.15.

... „J. Kärneri „Usutaganeja“ on meil üle hulga aja esimene tõsist žanri lavateos, mis tahab jõudu katsuda meie tänase-eilse ühiskonna väljakutsuvamate probleemidega... „Usutaganeja“ on

esimene näidend, mis kujutab „vabadussõjalaste“ liikumist (nime- tades viimast küll neutraliseerivalt „rahvuslikuks noorsooliikumiseks“). Nii siis on aine põnev — pärit kõige lähemast ning ärevamast minevikust...“

H. Paukson — „Eesti Kirjandus“ nr. 4 — 1934.

„Usutaganeja“ mängib meie möödunud parteivõitluse pinevas õhkkonnas. Peategelaseks on endine politikategelane, kes ei saa kaasa minna ei valitsevate ega ka võimulepüüdvate erakondadega, kuid keda kõik oma poole püüavad kui tulist kõnemeest. Kompromitteerivate dokumentide vargus, ühe võimu- ja armujanuse proua rünnakud, telgitagused intriigid, lubadused ja ähvardused, vangistus ja majanduslik surve ja perekonnaelu õõnesus — see on, millega püütakse võita ja millest sünnib draama. Siin paljastuvad need inimlikud ja liiginimlikud kired, millest sageli alguse saavad suured poliitilised sündmused. Üksikisik, kes neile ette jääb, tallatakse armutult maha.

„Usutaganeja“ on idealisti tragöödia, kes oma aatevõitluseks ei leia liitlasi ja sellepärast kaotab. Naise enesefapp tuletab valesalt meelde, et nii ei saa elada. Tuleb võidelda kõigepealt oma olemasolu eest koos saatusekaaslastega. Usutaganemine on olnud mõttetu.

„Tallinna Post“ 30. III 34.

...„Kärneri draama „Usutaganeja“ paiskab meid otseselt tänapäeva poliitiliste käärimiste pöörisesse...

... Meie poliitilist tänapäeva on tihtigi valgustatud koomilisest küljest. „Usutaganeja“ on draama, millest hõõgub vastu tänapäeva probleemide kibe tõsidus.“

Hugo Raudsepp — „Elva Tulevik“ nr. 2 — 25. III 34.

K. Laagus: EESTI AJALOO KARNEVAL. Laulumäng 1 vaat., 2 pild., pro- ja epiloogiga. Hind kr. —.75.

Selles laulumängus esitab autor elavate piltidena ja osalt karnevali kujudena kuus tähtsamat momenti eesti kirevast ning raskest ajaloost. See on meil esmakordne ja ainulaadne katse — näidata ajaloo tegureid lavakujudena. Nii esinevad töös: Muinas-Eesti, orduaeg Eestis, vene tsaari- ja enamluse aeg, Saaksa okupatsioon ning vabariiklik Eesti.

Töö on kirjutatud värvikas ja kohati väga hoogsas seotud kõnes või värsivormis, mis lugemisel ladus ja kerge ning esitatud

kuue momendi kaudu nagu kergitab kogu me kurva ja raske ajaloo mõttes silmi ette, ühes vabaduse tõusuga lõpus.

Näidend on ehituselt lihtne, ühevaatuseline ning nõuab vähe tegelasi. Sellepärast on „Eesti ajaloo karneval“ väga sobiv efektkanneteks ja deklamatsiooniks meie kooli ning mitmesugustel muudel rahvapidudel. Kogu tööd kannab iseteadlik patriootiline meeleolu. Samuti on ta sobiv ka suurema muusikalise töö tekstiks meie ajaloo alal.

H. Raudsepp: DEMOBILISEERITUD PEREKONNAISA. Komöödia 3 vaatuses. Il ümbertöötatud ja parandatud trükk. Hind kr. 2.—. Komplekt (7 eks.) ilma efektkande loata 10.75.

Hugo Raudsepp: ROOSAD PRILLID. Komöödia 3 vaatuses. E. Kollomi kaas. Hind kr. 2.—.

...„Hugo Raudsepp on ajakajalise komöödia meister, kooli looja. Publikus on alati tema paradoksid ja sõnasädeluse välgu-sähvatused leidnud täiel suul naerjaid...“

Väärtusliku joone komöödiaga toob tema äärmine elulähedus. Tüübid on kohati kopeeritud“ ...

Edg. W. S. — „Vaba Sõna“ nr. 205 — 1934.

A. Taar: KES ON SUUDI! Draama 4 vaatuses. Hind kr. 1.80. Komplekt (5 eks.) ühes ühekordse efektkande loaga kr. 12.—.

...„Agnes Taari on ikka lõbus lugeda, eriti ta viimast lava-teost. Sest ta on kirjutanud selle kogu kosmeetilise kerguse, vaprase ning meelekindlusega“ ...

A. Adson — „Päevaleht“ 23. IV 34.

...„Kuna pr. Taari esimesi näidendeid, peajasjalikult maal, on ette kantud suure menuga, on ta nähtavasti sellest saanud virgufutust edasikirjutamiseks... tükki võib maal mängida menuga, sest eriti just maapubliku mentaliteeti autor tunneb nähtavasti hästi“ ...

V. M. „Postimees“ nr. 150 — 5. VI 1934.

...„Lastenäidendeid ja kergeid rahvatükke kirjutanud Agnes Taar seab end oma uues töös „Kes on süüdi?“ senisest hoopis tähtsamate, ühtlasi aga ka raskemate ülesannete ette. Seekord ei taha ta enam lõbustada lapsi ega ajaviiteks jagada õpetust

primitiivsemale publikule, vaid püüab lahendada üsna keerulisi psühholoogilisi probleeme.

... Nii osutab Agnes Taar tervitamisväärset tahet loobuda ajaviitekirjandusest ja siirduda kirjanduslikult kaalumavate ülesannete juurde." O. Urgart — „Eesti Kirjandus“ — 1934.

„Kirjanik Agnes Taarilt ilmus vaimse kultuuri päeviks veebruari lõpuks uus lavateos „Kes on süüdi?“, draama neljas vaatuses. Tükk mängib maal eeskujulikus talus ja lõpeb päälinna agulis. Draama haarab vaatajat oma eluläheduse ja usutavusega. Ta on põnev algusest lõpuni: tõus algab juba esimeses vaatuses, pinge suureneb tüki kestusel ega kao enne lõppu. Draama päätegelane on noor, õnnelik abielunaine, kelle õnn ja kogu elu hävineb mingi naiivi, rumala arusaamatuse tõttu. Loodefativasii peaks kõnealolev draama huvitama eriti naisi, sest nad suudavad küll kõige rohkem aru saada ja kaasa elada päätegelase röömudele ja kannatustele. Nagu Agnes Taarile omane, ei puudu tükkis ka nali. Teatavasti on see Agnes Taarilt juba neljas lavateos. „Kes on süüdi?“ on eeldusi saada paljumängitavaks tükkiks, nagu on olnud sama autori eelmisedki näidendid. Uus draama on peamiselt mõeldud maalavadele, sellepärast on kirjanik kirjutamisel silmas pidanud lavastamise lihtsust ja kergust.“

„Eesti Naine“ nr. 3 — 1934.

V. ÖPPERAAMATUD:

E. Asson: ÜLDINE AJALUGU. XIX sajandi II pool ja XX sajandi I veerand. (Gümnaasiumi lõppklassi kursus.) Hind kr. 2.25.

Sisu: I. 1848. a. liikumised Euroopas. II. Prantsuse II keiserriigi ajastu Euroopas. III. P.-A.-Uhendriigid, Inglismaa ja Venemaa XIX s. teisel poolel. IV. Saksamaa ja teised riigid Maailma-sõja eel. V. Maailma-sõda ja selle tagajärgi.

Raamatus leidub hulk katkendeid tähtsamaist ajaloodokumentidest.

Käesolev „Üldine ajalugu: XIX s. II pool ja XX s. I veerand“ on jätk eelmisele kursusele ja ühtlasi gümnaasiumi lõppklassi kursuse. Vastavalt viimase ajalookongressi otsusele, mille on omaks

lõppklassil süvendada ümaramat kirjanduslikku ning seega üldist haridust.

Kasuks on ka lõppu asetatud lühike stilistika ülevaade, mis osalt kordab raamatu eelnevais jagudes leiduvat materjali. See kordamine ongi otstarbekohane, võimaldades ainesse süvenemist kontsentriselt..."

Paul Viires — „Eesti Kirjandus“ nr. 10 — 1934.

K. Mihkla: LÜHIKE EESTI KIRJANDUSLUGU KUTSEKOOULIDELE I.

Õpperaamat kutsekooli I klassile. Hind kr. 1.40.

„Lühike eesti kirjanduslugu kutsekoolidele“ I on kavatsatud kirjanduslikuks õpperaamatuks kutse- ja täienduskoolidele. Raamatu koostamisel on silmas peetud nimetatud koolide uusi õppekavu.

Kuna kutsekoolide I klassi kirjandusekursus on tihedas seoses algkoolis läbivõetud aineestikuga, on õppematerjal nõnda järjestatud, et esialgu täiendatakse algkooli VI klassi kursust ja siis siirdutakse rahvaluulelise ainestiku käsitlelule, mis moodustab kesksema osa kutsekooli I kl. kirjanduslikus fookavas“... .

Eessõnast.

K. Mihkla, O. Parlo, R. Viidebaum: KIRJANDUSLOOLINE VALIMIK I. Lugemik uue keskkooli I klassile ja algkooli V klassile. Hind kr. 2.—

Valik eesti muinasjutte ja muistendeid, teiste rahvaste muinasjutte, kunstmuistendeid, lühijutte, laaste, reisikirjeldusi, lüürilisi laule j. m.

Lugemik on koostatud uute õppekavade kohaselt ja sisaldab rohkesti uudseid lugemispalu.

... „Materjal on sama õpetlik kui huvitav. Ka raamatu teistesse osadesse on leitud palu, mis paeluvad. Kindlasti pakub ta huvi mitte üksi õpilasile, vaid igale kirjandustharrastajale, mispärast see valimik peaks leidma tee meie raamatukogudessegi. Igatahes on ta bibliofiililegi väärtuslikum kui nii mõnigi meie ilukirjanduslik teos... .

... Raamat on niivõrd huvitav, et iga vähegi lugemishimuline õpilane ta ühe sõömuga läbi loeb“... .

P. R. — „Võru Teataja“ nr. 125 — 1934.

A. Möller: EESTI KEELEÕPETUS MUUKEELSEILE KESKKOOLIDELE. II täiesti ümbertöötatud trükk. Hind kr. 2.—.

Eesti keeleõpetuse töö- ning käsiraamat gümnaasiumi kõikidele klassidele.

... „Käesolevas trükis on tehtud vajalikke täiendusi ja muudatusi: on põhjalikumalt käsitletud astmevaheldust, õigekirja, rõhku, alust, öeldistäidet ja sihitist; on juurde lisatud harjutusi, ema(saksa-rootsi-, vene-, juudi-)keelseid oskussõnu ja kohakäänete tabel; on välja jäetud mõningaid vähem tähtsaid definitsioone ja reegleid ja mõned ülesanded; on tehtud mõnesuguseid kohendusi“...

Eessõnast.

A. Möller ja E. Asson: EESTI AJALUGU UHES ÜLDAJALOOGA JA KODANIKUÕPETUS. Algkooli VI klassi kursus. IV täiendatud trükk. Hind kr. 1.80 ja 2.—.

E. Nurm: LADINA KEELE GRAMMATIKA. Hind kr. 1.90.

Ladina keele grammatiliste nähtuste vaatlusel on autor lähtunud eesti keelest kui õppekeelest, rõhutades eriti seda, mis on eesti ja ladina keeles ühist ja mis erinevat. Aine ulatuses on arvestatud maksvaid õppekavu, kusjuures peaaegu kõik näited on võetud keskkoolis loetavaist tekstidest (eeskätt Caesar — De bello Gallico¹. ja Cicero — Oratio in Catilinam 1.).

A. Parts: KODU JA MAAILM II. Maateaduse lugemik alg- ja keskkoolidele. Hind kr. 1.—.

Maateaduse lugemik, milles käsitletakse Euroopat ja Eestit. Lugemik on koostatud samul põhimõtetel ja viisil nagu I osa. Artiklite arv 48, igast algkooli kavas ettenähtud maast 1—3 artiklit.

A. N—k kirjutab „Õpetajate Lehes“ A. Partsi „Kodu ja maailm“ I kohta:

... „See on hästi koostatud ja huvitav raamat kõigile maateaduse-sõpradele. Raamatu keel on kerge ja arusaadav. Pildimaterjal — esmakordne ja huvitav. Raamat on nii koostatud, et õpilased seda iseseisvalt täiendusallikana kasutada võivad. Viie-

mane asjaolu on eriti tähtis liitklasside töös... Raamatu koostaja on teinud tänuväärse töö ja tubliski kergendanud maateaduse õpetajate kava."

R.Viidebaum, K. Mihkla, O. Parlo: VALIK EESTI MUINASJUTTE JA MUISTENDEID. Lugemik keskkooli III klassile ülemineku kava kohaselt. Hind kr. 1.—.

Raamat sisaldab seni trükis avaldamata eesti vanarahva paremaid jutupalu, ka vanasõnu ja mõistatusi, mis on valitud Eesti Rahvaluule Arhiivi kogudest. Lisaks teiste rahvaste muinasjutte, kunstmuistendeid, ballaade ja legende.

ILMUMAS:

Joh. Aavik: EESTI ÕIGEKEELSUSE ÕPIK JA GRAMMATIKA.
Ligi 350 suurft lk.

Sisaldab täieliku hääliku-, õigekirjutus-, vormi-, ja tuletus- ja lauseõpetuse. Eriti üksikasjalikult käsitletakse objekti, sõnade järjekorda, käänete tarvitamist, kokkukirjutamist ja sõnade tähenduste õigekeelsust. Üldse käsitletakse kõiki eesti keele raskusi, mida rikkalikult illustreeritakse näidetega. — Peale selle rida uusi tabelleid astmevahelduse, käänamise ja pööramise alalt. Lõpuks üksikasjaline register.

Jaan Ainelo: KEELELINE TEATMIK. Ortograafiline käsiraamat, sisaldab üle 10.000 liht- ning liitsõna, käänmis- ja pöörmistabelit, geograafilised mütoloogilised jne. nimed, uute ja võõrsõnade seletus ning õigekirjutus, rahvusvahelised väljendid ning võõrkeelsed tsitaadid.

„Eesti keele õigekeelsusreeglite“ uus täiesti parandatud ning täiendatud trükk.

See raamat on ülivajalik ning sisaldab kõik tarvilised teatmed igale kodanikule, õpetajale, õpilasele, ametnikule ja igasugu kutsealal töötajale, kel tuleb tegelda õigekeelsuse ning õigekirja küsimustega. Ta sisaldab kõik grammatilised ning ortograafilised reeglid lihtsas arusaadavas keeles.

Varem ilmunud populaarteaduslikke raamatuid:

Fr. W. Foerster: OSKA ELADA. Saksa keelest tõlkinud A. Selge.
Hind kr. 2.40.

J. Karilas: VALLUTAJAID, LEIUTAJAID, AVASTAJAID. Hind
kr. 3.20 ja 3.70.

O. S. Marden: EDU SALADUS. Inglise keelest tõlkinud Otto Treu.
Hind kr. 2.75.

ELUKORRALDAJA.

Uuetüübiline kalender 1935.

(12 vihku + üldosa + 2 tabelit + mapp = kokku üle 500 lk.)
Hind kr. 1.25, värvilises mapis kr. 1.35.

Edasi jõuab ainult see, kelle elu- ja töömeetodid seisavad aja kõrgusel. Ta jõuab sama kindlasti ette vanaisa-aegsete töömeetodite najal elutsevaist nagu auto jalakäijast. Meie plaanimajanduse ajastul pole enam võimalik püsiv edu ka isiklikus elus ilma plaanistusega.

Aja, võimete ja energia kokkuhoiu võimaldab ning nende maksimaalsele kasutamisele juhatab Teid Noor-Eesti „Elukorraldaja Kalender“. „EK“ ühendab uuetüübilise otstarbekohaseima kalendri 1935. aastale kogu aastaaja-plaanistikuga. „EK“ ei ole tavaline passiivne kalender, vaid see on auto, millega Teie kiiremini jõuate sihile. Sellepärast organiseerige oma elu „Noor-Eesti Elukorraldaja läbi.

500 lhk. hind ainult 1 kr. 25 s. Saadaval raamatukauplustest ja otse Noor-Eestilt, Rüütli 11.

„Noor-Eesti Kirjastuse“ Elukorraldaja on igaühele kohane kink. Kinkige ka Teie tänavu Elukorraldaja, millest omanik tunneb rõõmu ning kasu mitte ainult ühe korra, vaid aasta otsa.

Kinkides tuttavale Elukorraldajat kingite falle elu.

Nõudke meilt h i n n a t a Elukorraldajat tutvustavat brošüüri (32 lhk. väärtuslikku teksti).

EESTI KIRJANIKKUDE LIIDU KIRJASTUSE VÄLJAANDED.

Pealaos o./ü. „Noor-Eesti Kirjastuse“ juures:

August Jakobson: REISIJAD LÕPPJAMAS. Jutustused. R. Va-
heri kaas. Hind kr. 3.20.

See novellikogu on August Jakobsoni kolmas. Ta käsitleb vananemise probleemi. Kõik selle raamatu peategelased on eranditult elujõulised mehed, kelle maine olemine hakkab lõpukorrale jõudma, kes aga siiski ei taha veel tunnustada oma armetust ega alistuda surma meeoleoludele. Nõnda tekib loomusunniline vajadus võidelda tugevana ja näida väliselt noorenagi.

Stiililt taotlevad need A. Jakobsoni lühiproosasse kuuluvad tööd lihtsust ja asjalikkust.

Pedro Krusten: VASEMA KÄEGA. Jutustused. R. Va-
heri kaas. Hind kr. 2.80.

Noore ja andeka kirjaniku käesolev novellikogu sisaldab viis novelli, millede autor on jäänud oma endiste vooruste juurde: jutustab põnevalt, lodusalt ja tihti humoristlikult elusündmustest, mis sageli üllatavad oma kummalikkusega ja ootamatusega. Käesolev kogu novelle kuulub Pedro Krusteni paremate teoste hulka, mis kindlasti leiab kirjandussõprade keskel sooja poolehoidu.

„LOOMING“	1923.	aastakäik	7.20
—	1924.	—	9.—
—	1925.	—	10.—
—	1926.	—	13.—
—	1927.	—	13.—
—	1928.	—	13.—
—	1929.	—	13.—
—	1930.	—	13.—
—	1931.	—	14.—
—	1932.	—	14.—
—	1933.	—	14.—

Eesti Kirjanikkude Liidu ajakiri „Looming“ ilmub aastas 10 numbrit, iga nr. kuni 128 lk. suuruses kaustas. Tellimishind on aastas 14 kr., poolaastas 7 kr., välismaile aastas 15 kr., poolaastas 7.50 kr. Üksik number 1.60 kr.

PEALAOS.

Marfa Kuus: PÕHIKAARE ALL. Luuletused. Hind kr. 2.50.

Avatud tellimiste vastuvõtmine:

RAHVARAAMATU 1935. aasta peale.

Rahvaraamatut ilmub 6 numbrit aastas.

Rahvaraamatu tellimishind on

aastas	kr. 4.50
poolaastas	„ 2.25
üksiknumber	„ 1.—

Rahvaraamatu seerias avaldatakse ainult algupäraseid teoseid: romaane, novelle, jutustusi, näidendeid, populaar-teaduslikke töid, luuletusi jne.

Rahvaraamatu peale võetakse tellimusi vastu kõigis postkontorites.

Otse tellimused tulevad adresseerida:

O./Ü. „NOOR-EESTI KIRJASTUS“

Tartus, Gustav Adolfi 11.

Posti jooksev arve 22-32.

SISUKORD.

I. ROMAANID, NOVELLID, JUTUSTUSED, ESSEED, ARTIKLID jne.

A. Algupärandid:

A. Jakobson: Vallutajad	1
Jaan Kärner: Soodoma kroonika	2
Juhan Liiv: Elu sügavusest	3
J. Luiga: Päevamured I.	3
J. Luiga: Päevamured II.	4
O. Luts: Ladina köök	5
O. Luts: Vaikne nurgake	5
Mait Metsanurk: Umera jõel	6
Ajakiri Noor-Eesti 1910—1911 komplekt	7
R. Roht: Punane liblikas	8
Joh. Semper: Prantsuse vaim	9
Joh. Semper: Armukadedus	10
A. H. Tammsaare: Elu ja armastus	10
O. Luts: Kuningakübar	11

B. Tõlked:

Wl. St. Reymont: Talupojad III. Kevad	11
Wl. St. Reymont: Talupojad IV. Suvi	11
E. Ståhlberg: Päikese tõusu poole	12

II. NOORSOO-, LASTE- JA MUINASJUTUD:

J. Jaik: Pombi ja esivanemate kuld	12
J. Jaik: Kuutõrvajad	13
F. Molnár: Paal-tänava poisid	13
Richard Roht: Väikesed rändurid	14
J. Spyri: Väike Heidi II	14
A. Swan: Tottisalme pärija	14
Jaan Vahtra: Minu noorusmaalt	14
Eduard Visnapuu: Loomade talu	15
H. Ch. Andersen: Muinasjutud 2	16
Türgi muinasjutte	16
J. Jaik: Pombi ja siukuningas	17
J. Jaik: Hädasivere poiste ninamees	17

III. LUULETUSED:

Ю. Шумаков: Густав Суйтс	17
Joh. Schütz: Südasuvi	17
Eduard Visnapuu: Südame veski	18

H. Visnapuu: Üle kodumäe	18
Heinrich Heine: Valik luuletusi	18

IV. Näidendid:

Jaan Kärner: Usufaganeja	18
K. Laagus: Eesti ajaloo karneval	19
H. Raudsepp: Demobiliseeritud perekonnaisa	20
Hugo Raudsepp: Roosad prillid	20
A. Taar: Kes on süüdi?	20

V. Öpperaamatud:

E. Asson: Üldine ajalugu	21
A. Elango: Kasvatusteadus	22
Karl Mihkla: Eesti kirjanduse ülevaade III	22
K. Mihkla: Lühike Eesti kirjanduslugu kutsekoolidele I	23
K. Mihkla, O. Parlo, R. Viidebaum: Kirjanduslooline valimik I	23
A. Möller: Eesti keeleõpetus muukeelseile keskkoolidele II tr.	24
A. Möller ja E. Asson: Eesti ajalugu	24
E. Nurm: Ladina keele grammatika	24
A. Parts: Kodu ja maailm II	24
R. Viidebaum, K. Mihkla, O. Parlo: Valik Eesti muinasjutte ja muistendeid	25
Joh. Aavik: Eesti õigekeelsuse õpik ja grammatika	25
Jaan Ainelo: Keeleline teatmik	25

VAREM ILMUNUD POPULAARTEADUSLIKUD RAAMATUD:

Fr. W. Foerster: Oska elada	26
J. Karilas: Vallutajad, leiutajad, avastajad	26
O. S. Marden: Elu saladus	26
Elukorraldaja. Kalender 1935	26

EESTI KIRJANIKKUDE LIIDU KIRJASTUSE VÄLJAANDED:

August Jakobson: Reisijad lõppjaamas	27
Pedro Krusten: Vasema käega	27
„Looming“, ajakiri	27

PEALAO:

J. Voitk: Mardika tee	28
Marta Kuus: Põhjakaare all	28
Rahvaraamat 1935	28

Tähelepanuks raamatuseõpradele.

Nagu sellest prospektist nähtub, on käesoleva aasta „Noor-Eesti“ kirjanduslik toodang väga rikkalik ja mitmekesine. Jääb soovida, et see väärtuslik kirjandus rahva hulka läheks mitte üksi avalikkude raamatukogude, vaid ka isiklike, era- ning koduste raamatukogude kaudu. Raamat arendab lugejat hingeliselt. Hea raamat rahuldab kultuurilise inimese vaimseid tarbeid. Sellepärast saagu raamat moeasjaks igaühele. Muretsedes meie prospekti järgi kas või üheainsa raamatu, Teie rikastate oma raamatukogu kõrgeväärtusliku teosega, ühflasi toetades meie vaimset kultuuri ja kirjanikke.

Kui mõtlete kellelegi midagi kinkida, siis kinkige raamat, sest raamat on väärtuslikum kink! Täitke juba täna juuresolev kupong ja pandke posti. Igas postkontoris võib maksta sisse meie posti jooksvale arvele nr. 2232 raamatu hind, mille peale saadetakse Teile posti kuludeta kätte soovitud raamat.

(Joone kohalt ära lõigata),

Postiga tellimise kupong.

Käesolevaga tellin Teilt järgmised raamatud:

- 1.
- 2.
- 3.

mille hinna kokku kr. maksin Teie posti jooksvale arvele nr. 22-32.

Tellijani nimi:

Täpne postiaadress:

(Allkiri)

MEIE RAAMATUKAUPLUSES

Rüütli tän. 11

on saadaval kirjutusmaterjalid ja kõik Eestis müügil olevad kooli-
raamatud ning ilukirjanduslikud teosed.

MEIE KÖITEKODA

Gustav Adolfi tän. 11

võtab vastu tellimusi igasuguste köitetööde peale (raamatukogu-
köited hinnaga 10—38 senti raamat), kusjuures meie köited vaata-
mata odavale hinnale on tehtud kõige paremast materjalist ja on
märksa pikemaalised kui tavalised köited.

**Neile, kes raamatute hinna saadavad kirjastusele rahas või post-
markides, saadetakse raamatud posti kaudu kuludeta kätte (lunas
25 senti kallim).**

Tellimused ja raha saata aadressil:

o.-ü. „NOOR-EESTI KIRJASTUS“

Tartus, Gustav Adolfi tän. 11. Telefon 2-66.

Posti jooksev arve 2232.

O.-Ü. „Noor-Eesti Kirjastus“

Tartu

Postkast 76